

10 2 e

From: 10 2 e
Sent: woensdag 8 april 2015 16:33
To: 10 2 e 10 2 e 10 2 e 10 2 e 10 2 e
Cc: 10 2 e
Subject: 10 2 e
RE: Overleg over Guantanamo

Categories: Green Category

Allen, ten gevolge op onderstaande uitnodiging en zoals hierin aangekondigd: in bijlage concept-notitie die wij morgen graag bespreken. Het betreft uitdrukkelijk een eerste concept dat aanvulling behoeft (o.m. waar het de info over overname door bondgenoten betreft). Enkele passages zijn geel gemarkeerd met verwijzing naar betrokken ministerie(s).

Alvast dank voor jullie komst morgen en jullie aanvullende input.

Notitie over VS
verzoek tot ov...

Groet,

10 2 e

-----Original Appointment-----

From: 10 2 e
Sent: woensdag 8 april 2015 13:36
To: 10 2 e

Cc:

Subject: Overleg over Guantanamo

When: donderdag 9 april 2015 11:00-12:00 (UTC+01:00) Brussels, Copenhagen, Madrid, Paris.

Where: BZ, zaal 1D43

Locatie update

Beste collega's,

11

Ter voorbereiding van deze notitie nodigen wij jullie graag uit voor een overleg op BZ op donderdag 9 april om 11.00. Wij hopen begin volgende week een eerste concept met jullie te kunnen delen.

Vriendelijke groet en een fijn Paasweekend,

10 2 e

<http://www.facebook.com/BuitenlandseZakenNoordAmerika>

<< OLE Object: Picture (Device Independent Bitmap) >>

[REDACTED]

From: [REDACTED]
Sent: maandag 13 april 2015 18:32
To: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: [REDACTED]
Attachments: Notitie over VS verzoek tot overname gedetineerden uit Guantanamo
Notitie over VS verzoek tot overname gedetineerden uit Guantanamo.docx
Categories: Green Category

Allen, zoals besproken is een aantal posten gevraagd te rapporteren over opname van personen uit Guantanamo; van enkele ambassades is deze info inmiddels ontvangen en in bijgaande notitie verwerkt. Mogelijk volgt aanvullende informatie uit een aantal andere landen; gezien deadline voor afronding van deze notitie kan dit uiterlijk morgen. Dit geldt ook voor de evt aanvullingen van jullie kant.

Het stuk in bijlage is dus nog work in progress dat we bij wijze van tussenstand graag met jullie delen
Groet,

[REDACTED]

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan M
Van DWH HJH
Via DGPZ
Kopie aan SG, BSG, DVB, DJZ, COM, WAS
Afgestemd met DVB, DJZ

TER BESLISSING

Datum
14 april 2015
Onze Referentie
MinBZ-2015 101051

Ongesteld door

1028

memo

SPOED vanwege noodzakelijke aflevering bij AZ op 27 apr.

MR - VS verzoek tot opname gedetineerden Guantánamo

Aanleiding

- Conclusie MR van 27/3: MinBZ zal i.o.m. V&J en BZK een notitie voorbereiden t.b.v. een volgende vergadering.

Gevraagd besluit

Kern/samenvatting

- Notitie is een feitelijk achtergrondstuk over VS verzoek tot opname gedetineerden uit Guantánamo en alle relevante politieke, humanitaire, juridische en veiligheidsoverwegingen.
- Bevat tevens overzicht van ervaringen EU-landen die eerder gedetineerden hebben overgenomen, op basis van informatie verkregen uit hoofdsteden.
- Notitie is op ambtelijk niveau afgestemd met V&J, BZK, DEF en SZW. AZ is gedurende traject geïnformeerd.

Toelichting

Komende week gaat u een conceptadvies toe met verdere onderbouwing van voorgesteld besluit om mogelijkheden in kaart te brengen. Ook hier is het straven om te komen tot een eensluidend ambtelijk advies van de verschillende betrokken departementen.

11 [Redacted]

Ministerie van Buitenlandse Zaken

11 [Redacted]

11 [Redacted]
TER BESLISSING
Datum
13 mei 2015
Onze Referentie
MJBZ-2015-25
Opgesteld door
10.2.4
T 5113

2, COM, WAS

SPOED vanwege noodzakelijke aanlevering bij AZ op 13 mei

memo

MR - VS verzoek tot opname gedetineerden Guantanamo

Aanleiding

- Conclusie MR van 27/3: MinBZ zal i.o.m. V&J en BZK een notitie voorbereiden t.b.v. een volgende vergadering.
- [Redacted]
- Aanstaand Officieel Bezoek KP aan VS 1-3 juni.

Gevraagd besluit

11 [Redacted]

9.13/5

Kern/samenvatting

- Notitie is feitelijk achtergrondstuk over VS verzoek tot opname gedetineerden uit Guantanamo en alle relevante politieke, humanitaire, juridische en veiligheidsoverwegingen.
- Bevat tevens overzicht van ervaringen EU-landen die eerder gedetineerden overnamen, op basis van informatie verkregen uit hoofdsteden.

11 [Redacted]

Toelichting

Huidige stand van zaken

11 [Redacted]

Em: 13 mei 2015 10:16

Pagina 1 van 2

10.2 a

Datum:
13 mei 2015
Gznr: Referentie:
Minuut: 2015 252804

11

Vervolgstappen

Aan VS is gecommuniceerd dat verzoek om opname 1-2 gedetineerden door NL in beraad is.

10.2 a, 11

Komende week gaat u een conceptadvies toe

11

Bijlagen: aanbiedingsformulier + notitie

[REDACTED]

From: [REDACTED]
Sent: maandag 15 juni 2015 17:45
To: [REDACTED]
Subject: GTMO update
Categories: Green Category

Na de overdracht van 6 transferees aan Oman is de stavaza:

116 gedetineerden in GTMO
51 approved for release
55 in afwachting van dergelijk stempel
10 in de militaire commissies.

Van de 51 approved for transfer: 43 Jemenieten, 8 niet-Jemenieten
Van de overieg 55: 24 Jemenieten, 31 niet-Jemenieten.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

102 e

From:

Sent:

To:

102 e
woensdag 24 juni 2015 10:15

102 e

Cc:

102 e

Subject:

Attachments:

Uitnodiging voor interdepartementaal overleg 25/6

Notitie_over_VS_verzoek_tot_overname_gedetineerden_uit_Guantanamo_-_geactuali
seerd_tbv_BWO[1].docx

Categories:

Green Category

Allen,

Ter voorbereiding op een BWO op dinsdag 30 juni a.s., waar zal worden gesproken over het Amerikaanse verzoek tot opname van 1-2 gedetineerden uit Guantánamo, wil ik jullie graag uitnodigen voor een ambtelijk overleg op donderdag 25/6 om 10.00 uur op BZ (details zal volgen).

In bijlage vinden jullie de eerder interdepartementaal afgestemde achtergrondnotitie die was opgesteld voor een voorziene discussie in de MR in april jl. Op enkele punten is deze notitie geactualiseerd (wijzigingen in rood gemarkeerd).

Groet,

102 e

VERTROUWELIJK

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

W.H. DWH
DWH
DGPZ
SG

TER BESLISSING

Datum
25 juni 2015
Onze Referentie
Minbuza.2015.329496

Opgesteld door
DWH

T

memo

BWO 30/6 inzake Guantánamo

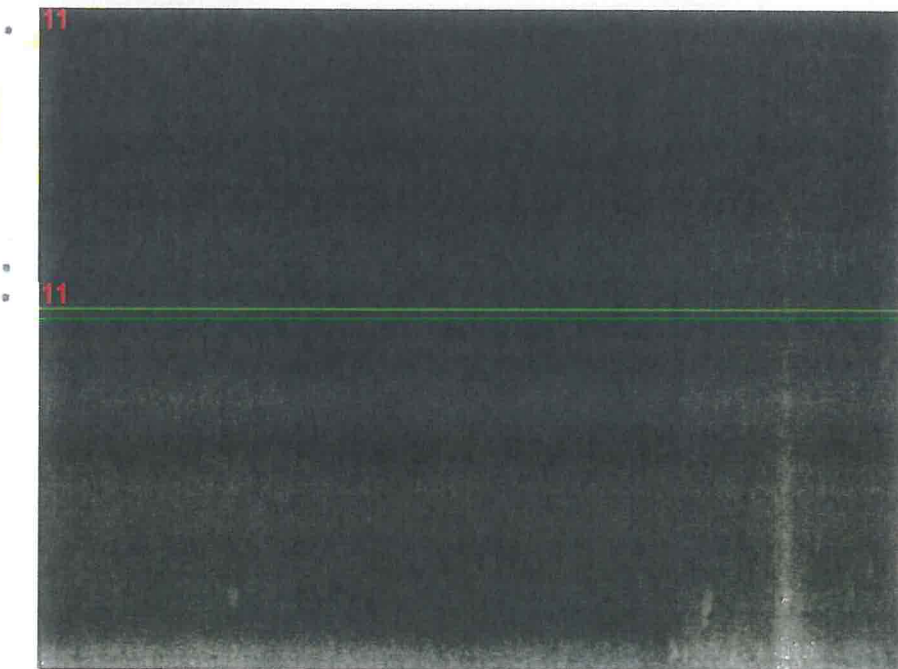
Aanleiding

- BWO op 30/6 op initiatief van MP en u om te spreken over VS verzoek tot opname 1-2 gedetineerden uit GTMO.

Gevraagd besluit

- Uw instemming met bijgaande stukken voor BWO:
 - Geactualiseerde feitelijke achtergrondnotitie, interdepartementaal afgestemd op ambtelijk niveau (eerdere versie reeds aan u voorgelegd)
 - Korte oplegnotitie ter inkadering BWO, namens u 26/6 uit te sturen aan deelnemers BWO
 - Spreekpunten voor BWO

Kern/samenvatting

Bijlagen

- 1) Korte oplegnotitie
- 2) Geactualiseerde feitelijke achtergrondnotitie
- 3) Spreekpunten

Datum
25 juni 2015

Onze Referentie
Minbuza.2015.329496

10 2 e

From:

10 2 e

Sent:

vrijdag 26 juni 2015 09:35

To:

10 2 e

Cc:

Subject:

Attachments:

Geactualiseerde achtergrondnotitie tbv BWO 30/6

Notitie over VS verzoek tot overname gedetineerden uit Guantanamo -
geactualiseerd tbv BWO.docx

Categories:

Green Category

Allen,

Dank voor jullie aanwezigheid bij het overleg gisteren waar we overeen zijn gekomen de bijgesloten geactualiseerde achtergrondnotitie te distribueren ter bespreking in het BWO van 30/6. De opmerkingen en suggesties die zijn ontvangen zijn in het stuk in bijlage verwerkt.

11

10 2 e

Van: PS/
Aan: DWH
Cc: Minister, DMH
Datum: 16 juni 2015
Onderwerp: Guantanamo Bay

map burgerbrieven 2015

De minister ontving bijgaande brief van

Graag behandeling overnemen.

2015.5791

Ministerie van Buitenlandse Zaken
T.a.v. Minister A.G. Koenders

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC DEN HAAG

Den Haag, 14 juni 2015

Ref: Guantanamo Bay

Geachte heer Koenders,

Op de website van Buza staat te lezen:

"De Nederlandse traditie van inzet voor mensenrechten wereldwijd staat in het hart van het beleid".

Dit strookt totaal niet met het standpunt dat tot nu toe door het Kabinet en de Tweede Kamer wordt ingenomen wat betreft de opname van twee (1) personen uit Guantanamo Bay, uitgezonderd D66 en Groen Links.

En ook u, Minister Koenders begint bij voorbaat al allerlei voorwaarden te stellen aan President Obama waar hij waarschijnlijk niet aan kan voldoen. U wilt de goedkeuring van het Parlement maar u heeft die helemaal niet nodig. Zouden al die Europese landen, en dat zijn er nogal wat, ook al die voorwaarden gesteld hebben? Stilzwijgend hebben deze landen deze mensen die onterecht gevangen hebben gezeten zonder zelfs maar een aanklacht, opgenomen in hun midden.

Maar o nee, niet Nederland, Dhr. Van Bommel van de SP zegt verontwaardigd: "moeten wij Amerika helpen?". Nee, wij moeten deze twee mensen helpen!! Al die zogenaamde verontwaardiging over Guantanamo Bay is dus gespeeld anders zou men niet anders kunnen besluiten om deze mensen nog een kans te geven op een echt leven.

Ik houd de personen van de onwillige partijen én ook u, persoonlijk verantwoordelijk voor het lot van deze mensen. Nederland is een heel griezelig landje aan het worden, alleen woorden maar geen daden. Dat doet verdriet maar het meest verdrietig ben ik om het lot van twee mensen.....uit Guantanamo Bay.

Minister Koenders als u echt voor mensenrechten staat, doe het goede, een andere keuze is er toch niet?

Met vriendelijke groet,

102 e

Cc: J.F. Klaver (Groenlinks), E. Roemer, H. van Bommel (SP), A. Pechtold (D66)

map burgerbeelden 2015

Van: PS
Aan: DWH
Cc: DMM

Datum: 11 juni 2015

Onderwerp: Ex-gevangen uit Guantánamo Bay opnemen in Nederland

De minister ontving bijgaande brief van

1025

Graag behandeling overnemen.

30/6 5671

Drs. B. Koenders
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Amsterdam, 9 Juni 2015

Geachte heer Koenders,

Deze brief schrijf ik naar aanleiding van het verzoek van Obama om ex-gevangen uit Guantánamo Bay op te nemen. De manier waarop mensen in Guantánamo Bay zijn behandeld is in mijn ogen mensonwaardig. Deze mensen hebben nooit een eerlijk proces gehad. Zij hebben hun familie al jaren niet gezien en hebben net als ons het recht op een bestaan.

Graag zou ik willen zien dat Nederland mensen uit Guantánamo Bay uitnodigt om naar Nederland te komen en asiel aan deze mensen verleend. Dit niet om Amerika te helpen maar om mensen uit Guantánamo Bay de kans te geven een toekomst op te bouwen, een leven in menselijke waardigheid. Deze mensen hebben net zoveel recht als ik op de vrijheid van meningsuiting en op veiligheid en bescherming tegen machtsystemen waartegen zij niks kunnen doen. Ik weet dat veel Nederlanders hier ook anders over denken, maar wat zijn mensenrechten waard als wij deze rechten toepassen op de manier waarop het ons uitkomt? Natuurlijk kunnen wij niet iedereen helpen. Verschillende landen hebben al enkele mensen uit Guantánamo Bay een nieuwe toekomst gegeven. Laten wij dit ook doen en hiermee bijdragen aan een menswaardige omgang met elkaar. We moeten stoppen deze mensen als een gevaar voor de samenleving te zien en beseffen dat zij niet beschermd werden tegen het geweld dat Amerika in Guantánamo Bay heeft toegepast. Deze mensen verdienen een kans, een schone lei, een veilig bestaan.

Graag wil ik u bedanken voor het lezen van deze brief en u vragen om alstublieft mensen uit Guantánamo Bay te helpen.

Met vriendelijke groet,

2015 5/11

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

de minister van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB DEN HAAG

Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum 2 juli 2015
Betreft Verzoek tot verdere behandeling

Onze referentie
3825976

Hierbij doe ik u de brief toekomen van:

1028

Zou u de behandeling hiervan willen overnemen?
De briefschrijver heb ik van deze doorzending in kennis gesteld.

Communicatie Algemeen
Regeringsbeleid

1028

1028

**Liga
voor de
Rechten
van de
Mens**

Aan de Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Datum : 26 juni 2015
Inzake : Guantanamo Bay en mensenrechteneducatie! Is een
publiekelijke veroordeling van deze schandvlek op zijn plaats??

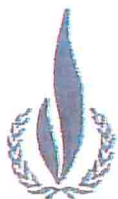
Uwe Excellentie,

Bijgaande brief deed ik u op 9 juni jl. toekomen. Tot op heden heb ik van u nog geen enkele reactie mogen ontvangen.

Wilt u mij zo spoedig mogelijk de ontvangst bevestigen en mij berichten wanneer ik uw inhoudelijk reactie in deze zwaarwegende kwestie tegemoet kan zien.

Hoogachtend,
namens de Liga voor de Rechten van de Mens,

**Liga
voor de
Rechten
van de
Mens**

Aan de Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Datum : 9 juni 2015
Inzake : Guantanamo Bay en mensenrechteneducatie is een
publiekelijke veroordeling van deze schandvlek op zijn plaats??

Uwe Excellenties,

De Nederlandse Liga voor de Rechten van de Mens volgt al jaren de verwickelingen rond de Guantanamogevangenen. Het is ons bekend dat de Nederlandse regering inmiddels - al jaren geleden - meermalen de mensenrechtenschendingen betreffende de Guantanamogevangenen bij diverse gelegenheden scherp veroordeelde. Ons is verder bekend dat minister Rosenthal - al jaren terug - (bijlage) bij voortduring heeft aangedrongen op een zo spoedig mogelijke sluiting van Guantanamo Bay. Dit meldde hij zelf nog op 28 februari 2011. In 2009 bood de toenmalige Minister-President Balkenende aan tegenover president Barack Obama dat Nederland wel wilde helpen met het opvangen van een aantal Guantanamogevangenen.

Nu deze mogelijkheid concreet lijkt te worden, ontstaat er ons inziens een hele verkeerde discussie in de Nederlandse samenleving over het in Nederland opnemen van slechts enkele gevangenen. De focus wordt noch in de berichtgeving, noch in de media op voldoende wijze gericht op de mensenrechtenkant van de zaak.

Als Liga vinden wij het heel belangrijk dat Nederlandse burgers op voldoende wijze worden geïnformeerd - en waar nodig worden geëduceerd - in het belang van de mensenrechten en de schending daarvan in deze casus in het bijzonder.

De Liga voor de Rechten van de Mens meent dat de Nederlandse regering juist een voorbeeldfunctie heeft en thans naar de Nederlandse burgerij, de Nederlandse media en naar de verdrags-partner: de Verenigde Staten, heel erg duidelijk zou moeten maken dat het op deze wijze jarenlang detineren van mensen zonder proces totaal onaanvaardbaar is. Nog 20 jaar geleden zouden wij ons het daadwerkelijk bestaan van een dergelijke situatie niet eens kunnen

voorstellen en nog te minder dat deze ook nog zo lang zou
voortduren. ("A legal black hole" zoals Amnesty International
stelde),

Voor wat betreft het in de Nederlandse samenleving opnemen van enkele Guantanamo-gevangenen die geselecteerd zijn, die kennelijk niet gemarteld zijn en die ook onschadelijk en onschuldig zijn bevonden, dient vanuit het oogpunt van mensenrechten geen eindeloze discussie gevoerd te worden over hun opname in de samenleving maar dient deze slachtoffers van veelvuldige en jarenlange mensenrechtenschendingen een veilige opvang geboden te worden.

Alleen dat is passend in een land als Nederland met een goede naam op mensenrechten gebied, waar veel internationale gerechtshoven gevestigd zijn en ook het internationale strafhof.

In deze situatie acht de Liga voor de Rechten van de Mens het van groot belang dat de Nederlandse regering zich duidelijk profileert als een regering die duidelijk kiest voor de beginselen van de rechtsstaat, maar zich uitspreekt tegen martelen, tegen rechteloosheid en tegen mensenrechtenschendingen.

Kortom een regering die qua mensenrechtenbeleid een voorbeeldfunctie heeft en daarin ook haar burgers en de media goed voorlicht. Wij brengen graag nog eens het schrijven van 9 september 2013 onder uw aandacht, geschreven in opdracht van voormalig minister Timmermans van Buitenlandse Zaken.

Er is intussen weer heel veel tijd gepasseerd, maar wij achten het hoog tijd dat de Nederlandse regering de hierboven bedoelde stappen gaat vervolgen en een eind maakt aan deze schandvlek voor de rechtswereld. Wij weten ons gesteund door heel veel mensenrechtenorganisaties.

Tenslotte achten wij het ook van groot belang dat u bij de regering van de Verenigde Staten er op aandringt dat Guantanamo Bay thans binnen een jaar definitief gesloten wordt en dat de totaal onrechtmatige detentie van (onlangs nog) 122 personen - zonder vorm van proces, zelfs zonder aanklacht - onmiddellijk wordt beëindigd.

Wij verzoeken u dit niet zoals gebruikelijk langs diplomatieke weg op stille wijze naar voren te brengen, maar heel helder, duidelijk, openlijk en publiekelijk.

Het is ook de bedoeling van internationale mensenrechtenverdragen dat de lidstaten bij die verdragen elkaar ook krachtig aanspreken op schendingen en proberen die schendingen ook te voorkomen of te doen staken.

Hoogachtend,
namens de Liga voor de Rechten van de Mens,

022

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan
Van
Via
Kopie aan SG, DGPZ
Afgesloten met

TER INFORMATIE

Datum
29 juni 2015
Onze Referentie
Minbuza 2015.334150
Opgesteld door
DWH
T 10 2

memo

Gesprek met SG AZ en RAAZ over Guantanamo

Aanleiding

- Op verzoek van AZ gesprek over besluitvorming inzake VS verzoek tot opname 1-2 gedetineerden uit Guantanamo.

Kern/samenvatting

- Bijgesloten de stukken zoals voorbereid voor M tbv het BWO dat op dezelfde dag zal plaatsvinden (30/6 om 09:30u).

Toelichting

- In oktober 2014 (herhaald) VS-verzoek aan NL om 1-2 gedetineerden over te nemen. 10 2 a

11 [Redacted text block]

102 e

From:

Sent:

To:

102 e

woensdag 1 juli 2015 11:27

102 e

Cc:

Subject:

Uitnodiging voor interdepartementaal overleg 2/7

Categories:

Green Category

Allen,

N.a.v. het BWO van 30/6 en met oog op de MR van 10/7 waar zal worden gesproken over het Amerikaanse verzoek tot opname van 1-2 gedetineerden uit Guantánamo, wil ik jullie graag uitnodigen voor een ambtelijk overleg op donderdag 25/6 om 14.30 uur op BZ (Zaal "Clio", 5^e verdieping).

Eventuele stukken volgen.

Groet,

102 e

BZ-2015.46984

52

Ministerie van Buitenlandse Zaken

102 e

Directie Westelijk Halfrond

Postbus 20061
2500 EA Den Haag
Nederland

<http://www.government.nl>

Contactpersoon
Directie Westelijk Halfrond/NK

T (+31) 70 346 5472
E dwb@minbuza.nl

Onze referentie
Minbuza.2015.344778

Datum 2 juli 2015

Betreft uw brief betreffende Guantánamo Bay

Geachte heer

102 e

Namens de Minister van Buitenlandse Zaken wil ik u bedanken voor uw brief van 26 juni jl.

Het bevorderen van mensenrechten wereldwijd is een belangrijke pijler van het buitenlands beleid van het Koninkrijk. De Nederlandse regering heeft zich altijd op het standpunt gesteld dat het bestaan van Guantánamo Bay in strijd is met het internationaal recht en dat de detentiefaciliteit zo snel mogelijk gesloten moet worden. De regering beraadt zich op dit moment nog op het Amerikaanse verzoek om een of meer gedetineerden uit Guantánamo Bay op te nemen die de status "approved for transfer" hebben. Daarbij worden alle aspecten in overweging genomen, waaronder ook het mensenrechten aspect.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

102 e

Directie Westelijk Halfrond

BZ-2015.5628
Minbuza.2015.344778

Handtekening bewindspersoon

Minister van Buitenlandse Zaken

Rijksoverheid

voor Ministerraad

Aanbieding

Van 1

Minister van Buitenlandse Zaken

Type voorstel

Notitie

Titel en inhoud

Titel

VS verzoek tot opname gedetineerden uit Guantánamo

Inhoud en doelstelling van het voorstel

Notitie bevat een uiteenzetting van de verschillende standpunten die in het BWO van 30/6 aan de orde kwamen. Bij de notitie is een feitelijk achtergrondstuk gevoegd over VS verzoek tot opname gedetineerden uit Guantánamo en voor NL relevante politieke, humanitaire, juridische, veiligheids- en operationele overwegingen, inclusief ervaringen EU-landen die reeds gedetineerden hebben overgenomen. Dit achtergrondstuk is interdepartementaal afgestemd.

10.2.3

Doelstelling is besluitvorming ten principale over het VS verzoek:

(1)

Voorgesteld besluit

Anders nl.

Eigen formulering

Standpuntbepaling t.a.v. verzoek

Behandeltraject

Datum aanbieding

03-jul-2015

Kenmerk

Minbuza 2015.341963

Hamerstuk

☐ Ja☒ Nee

Voorgaande behandeling

☒ Ja☐ Nee

Behandeld op

Selecteer

Datum voorgaande behandeling

BWO 30/6

Gevolgen en juridisch kader

Gevolgen rijksbegroting *

☐ Ja ☒ Nee

Gevolgen voor regelgeving *

☐ Ja ☒ NeeOvereenstemming met VenJ
inzake wetgevingstoets en
effectenanalyse *☐ Ja ☐ Nee, met bijlage ☐ Nee, zonder bijlage ☒ N.v.t.

Aan EU Notificatie voldaan

☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.Verplichting int. verdragen en/of
Europese regelgeving☐ Ja ☒ Nee

Interdepartementale afstemming

Overeenstemming BZK inzake
beoordelingskader financiële/
bestuurlijke consequenties
decentrale overheden en/of Caribisch
Nederland *☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.Overeenstemming Aruba, Curaçao en
Sint Maarten *☐ Ja ☐ Nee ☒ N.v.t.

Ambtelijk afgestemd *

☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t.in interdepartementaal overleg (achtergrondnotitie)Overeenstemming bereikt op
ambtelijk niveau *☒ Ja ☐ Nee ☐ N.v.t.

Overeenstemming bereikt met

☒ AZ	☒ BZK	☐ EZ	☐ IenM	☒ SZW	☐ VWS	☐ W&R
☒ BZ	☒ Def	☐ Fin	☐ OCW	☒ VenJ	☐ BH&OS	

Omschrijving geschillen

Contactpersonen

Contactpersoon 1

Contactpersoon 2

Naam

Afdeling

Telefoonnummer

E-mailadres

Contactpersoon 1 Naam: U. J. M. Afdeling: U. J. M. Telefoonnummer: U. J. M. E-mailadres: U. J. M.	Contactpersoon 2 Naam: U. J. M. Afdeling: U. J. M. Telefoonnummer: U. J. M. E-mailadres: U. J. M.
---	---

Strikt vertrouwelijk

Achtergrondnotitie over VS verzoek tot opname gedetineerden uit Guantánamo

Ten behoeve van MR op 10-07-2015

Detentiefaciliteit Guantánamo Bay

Op 22 januari 2009 verordonde president Obama de sluiting binnen een jaar van de militaire gevangenis op Guantánamo Bay. Sinds 2002 zitten hier personen vast die in het kader van de door President Bush afgekondigde *war on terror* zijn opgepakt in landen als Afghanistan en Jemen. In een intensieve *interagency review* is de status bepaald van alle 240 gedetineerden die op dat moment nog in Guantánamo vastzaten. Het *review panel* uit verschillende VS overheidsinstanties¹ kwam tot de volgende categorisering van gedetineerden:

1. Personen die dienen te worden berecht;
2. Personen waarvan detentie moet worden voortgezet omdat zij te gevaarlijk zijn om te worden overgebracht naar een derde land terwijl berechting op dit moment onmogelijk is;
3. Personen die niet (meer) dienen te worden berecht en waarvan is vastgesteld dat zij in aanmerking komen voor overbrenging naar een derde land (*"approved for transfer"*). Het betreft personen die om humanitaire, veiligheids- of andere redenen niet naar hun thuisland kunnen worden overgebracht. Een relatief groot aantal van hen is afkomstig uit Jemen.²
4. Jemenieten in voorwaardelijke detentie omdat de veiligheidssituatie in Jemen niet toelaat dat zij naar Jemen worden teruggezonden (een hogere risicocategorie dan de *"approved for transfer"*).

Het *review panel* concludeerde dat de meerderheid van de gedetineerden op Guantánamo geen leiderschapsrol heeft gespeeld: *"These detainees were typically captured in combat zones during the early stages of U.S. military operations in Afghanistan, often by Northern Alliance troops or other allied forces, without being specifically targeted for capture by (or even known to) the U.S. military in advance. Many were relatively recent recruits [...]."*

In 2009 nam het Amerikaanse Congres een wet aan die het overbrengen van gedetineerden uit Guantánamo naar het Amerikaanse vasteland onmogelijk maakte. Voorstanders van deze wet stelden dat gedetineerden alleen door een militair tribunaal (Guantánamo) konden worden berecht. Hierdoor werd de door Obama voorgenomen sluiting van Guantánamo belemmerd. Het overbrengen van gedetineerden naar derde landen kon wel doorgaan, zij het met beperkingen. Sindsdien heeft de Amerikaanse regering tientallen *"approved for transfer"* gedetineerden naar derde landen overgebracht, waaronder een aantal EU-landen (zie onderstaand overzicht).

Op dit moment zijn er nog 116 gevangenen in Guantánamo, waarvan 51 *"approved for transfer"*. De VS wil deze resterende *"approved for transfer"* gedetineerden voor hervestiging overdragen aan derde landen. Overige gevangenen (*niet "approved for transfer"*) zullen uiteindelijk voor vervolging overgebracht moeten worden naar het Amerikaanse vasteland zodat Guantánamo gesloten kan worden.

Onder Congresleden gaat steeds meer aandacht uit naar de kosten van Guantánamo. Gevangenschap daar kost jaarlijks bijna USD 3 miljoen per gevangene tegenover USD 78.000 in een *"supermax prison"* in de VS. Hoe meer overdrachten er plaats vinden, hoe hoger de relatieve kosten per gevangene worden. De Amerikaanse regering hoopt hiermee het Congres te kunnen overtuigen om de

¹ Waaronder Department of Justice, Department of Defense, Department of State, Department of Homeland Security, CIA en FBI.

² In 2010 werd een moratorium ingesteld op overbrenging van gevangenen naar Jemen. In 2013 trok president Obama het moratorium gedeeltelijk in om per geval een afweging te kunnen maken.

bepkeringen op het overbrengen van gedetineerden naar het vasteland op te heffen. Verschillende belangrijke Republikeinen hebben zich inmiddels uitgesproken voor de sluiting van Guantánamo (o.a. George W. Bush, Colin Powell, Robert Gates en John McCain), omdat Guantánamo "a distraction for our allies and a propaganda tool for our enemies" is.

Positie Nederlandse regering tot nu toe

Nederland heeft zich altijd op het standpunt gesteld dat Guantánamo in strijd is met het internationaal recht en zo snel mogelijk gesloten moet worden. Aanvankelijk was het uitgangspunt van de toenmalige Nederlandse regering dat de verantwoordelijkheid voor een goede afwikkeling van de sluiting van Guantánamo Bay bij de Verenigde Staten lag en dat Nederland geen ex-gedetineerden zou opnemen. In 2009 liet de toenmalige premier Balkenende aan president Obama weten dat als in de laatste fase sluiting wat betreft enkele gevangenen op onoverkomelijke problemen zou stuiten indien Nederland niet verder betrokken zou zijn, Nederland bereid zou zijn tot nader overleg over het vinden van een oplossing. Of er gedetineerden op Guantánamo zijn die de wens hebben te kennen gegeven door Nederland te worden opgenomen is niet bekend.

VS verzoek

In oktober 2014 heeft de VS Nederland verzocht bij te dragen aan de sluiting van de detentiefaciliteit door op humanitaire gronden één of twee gedetineerden uit Guantánamo over te nemen (hervestiging).¹¹

10.2 a

Approved for transfer

"Approved for transfer"-gedetineerden zijn door zes instanties in de VS goedgekeurd voor overdracht (Department of Defense, Department of Homeland Security, Department of Justice, State Department, Joint Chiefs of Staff, Director of National Intelligence). Van deze personen is vastgesteld dat hun detentie beëindigd moet worden omdat zij niet zijn aangeklaagd en/of veroordeeld voor enig misdrijf. De Amerikaanse minister van Defensie moet zijn handtekening zetten onder iedere overdracht ter bevestiging dat deze geen onaanvaardbaar risico met zich mee brengt voor de nationale veiligheid.

Procedure

11

Het ontvangende land krijgt inzage in dossiers van een aantal gevangenen en kan indien gewenst gesprekken voeren in de gevangenis op Cuba om zelf vast te stellen welk individu in aanmerking komt voor opname. Voor de gedetineerden zijn deze hervestigingen vrijwillig in de zin dat zij plaatsvinden enkel en alleen met instemming van betrokkenen

11

102 a, 11

Voor al deze maatregelen geldt dat de Nederlandse wetgeving leidend is en dat er geen toezeggingen aan de VS kunnen worden gedaan buiten de wettelijke kaders om.

Implicaties voor bilaterale relatie met VS

Sluiting van Guantánamo is prioriteit voor de Amerikaanse regering. De VS heeft uitdrukkelijk aangegeven dat overname van één of twee gevangenen door Nederland op grote waardering zou kunnen rekenen. De VS doet een uitdrukkelijk beroep op zijn naaste bondgenoten en meent dat het daarom vanzelfsprekend is dat ook bij Nederland wordt aangeklopt.

102 a, 11

102 a, 11

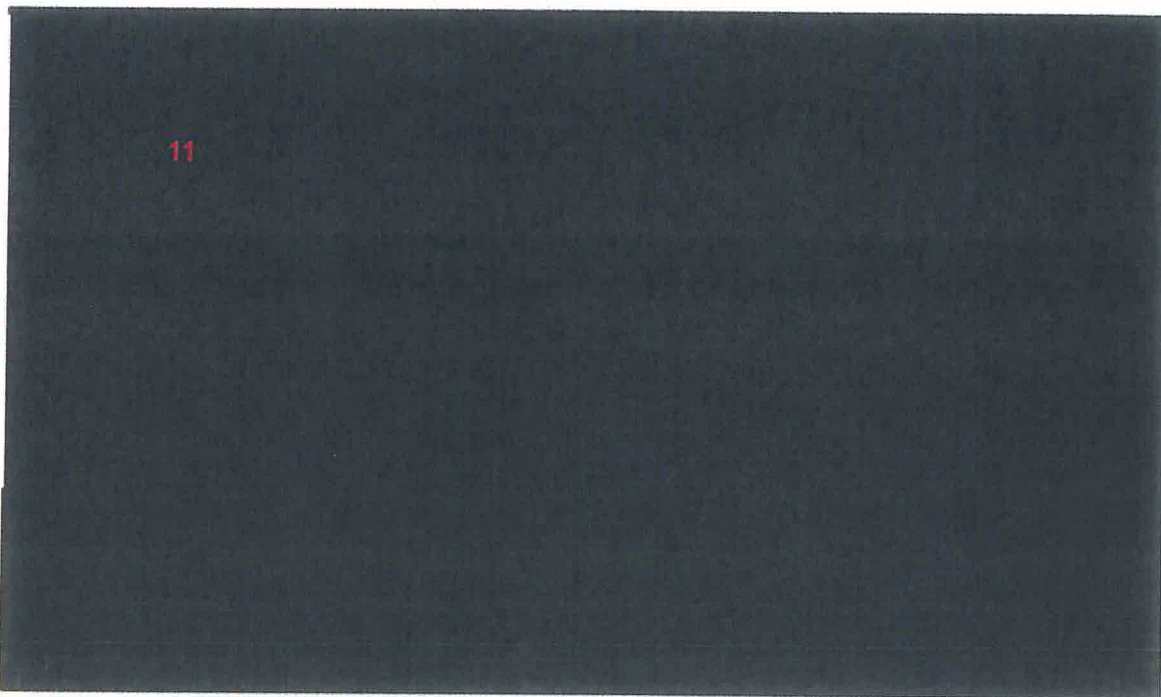
Humanitaire overwegingen

Mensenrechtenorganisaties als Amnesty International en Human Rights Watch hebben eerder gepleit voor overname van gevangenen om humanitaire redenen. Veel gevangenen zitten jarenlang vast zonder proces omdat tegen hen geen aanklacht geformuleerd kan worden vanwege gebrek aan bewijs. Daarnaast kregen velen te maken met wrede, onmenselijke en onterende behandeling of bestraffing of werden onderworpen aan verhoortechnieken die in strijd zijn met internationale mensenrechten waaronder het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en onterende behandeling of bestraffing.

Juridische overwegingen

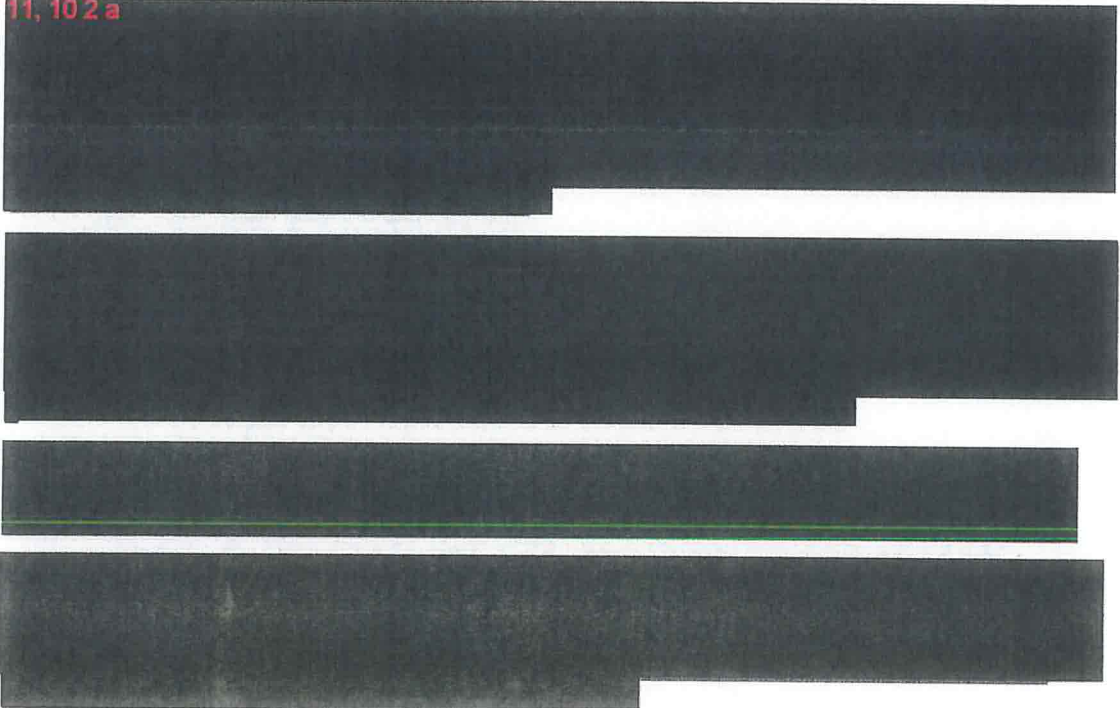
11

11

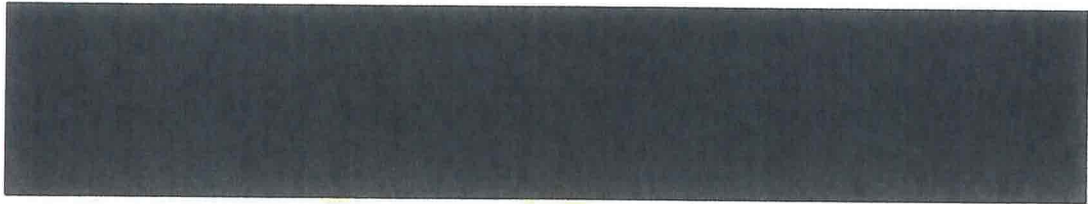

Gevolgen voor de nationale veiligheid

11, 102 a

Tweede Kamer

Internationale dimensie

11, 10 2 a

OVSE

In januari 2015 deed de Parlementaire Assemblee van de OVSE een oproep aan alle lidstaten om gedetineerden uit Guantánamo op te nemen. 10 2 a, 11

Ervaringen EU-landen die reeds gedetineerden hebben overgenomen

10 2 a

In 2009 EU-raadsconclusies aangenomen over sluiting van Guantánamo Bay, waarin LS o.a. worden opgeroepen om:

- alleen gedetineerden over te nemen die voldoen aan de volgende criteria: 1) "cleared for release" door VS autoriteiten, 2) VS wil niet vervolgen, 3) kan niet terug naar land van herkomst, 4) wil hervestigd worden in EULS;
- rekening te houden met veiligheidsbelangen van andere EULS bij overname gedetineerden uit Guantánamo;
- informatie uit te wisselen met andere EULS zowel voor als na het besluit tot overname gedetineerden volgens een vastgesteld mechanisme.

Recente informatie verkregen van enkele ambassades in landen die Guantánamo-gedetineerden hebben overgenomen geeft het onderstaande beeld (bijlage).